

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

DONDERDAG 21 SEPTEMBER.

BUITENLAND.

LONDEN den 18 september.

Het bezoek van het Hof aan Schotland, herwelk dit jaar veel later dan anders plaats heeft, is bovendien zeer verwacht en zal te Balmoral eenige ongelegenheid veroorzaken, naardien het nieuwe kasteel, dat aldaar in aanbouw is, op ver na zoo veel niet is gevorderd als het geval geweest zou zijn bijaldien in het voorjaar niet was aangekondigd dat het Hof Schotland dit jaar zou bezoeken. De gewone tijd van verblijf op het eiland Wight was ten einde, naar gezegd wordt vermeld men zich daar en zou naar de hoofdstad terug zijn gekeerd, wanneer niet de cholera daar in zoo hevige mate geheerscht had. Het nieuwe kasteel te Balmoral wordt, volgens de begeerte der Koningin, geheel in den schotschen stijl gesticht en mag zoo weinig mogelijk Engeland herinneren. Tusschen zijne honderd torenen hooge torens ziet men uitgestrekte gebouwen van drie en vier verdiepingen hoog, in welk alles zich de oude bouwtrant met al de verbeteringen vereenigt welke de nieuwere tijden daarin gebracht hebben. Al het aandachtig gromet dat tot den bouw dienen moest wordt door de steengroeven in de omstreken van Balmoral geleverd.

De jonge Prins van Wallis zal denkelijk eerlang in de Engelsche zeedienst treden, en als luitenant aan boord van de *Royal Albert* geplaatst worden.

Men verzekert dat de heer *Buchanan*, minister der Vereenigde Staten bij het Hof van Sint James, op het punt staat van naar Amerika terug te keeren, ten gevolge van tusschen hem en den minister *Clarendon* gerezen geschil over de vernieling der stad Greytown. De heer *Buchanan* zou ontkennen dat de Engelschen het protectoraat over de Mosquitoseilanden bezitten, terwijl lord *Clarendon* zulks ten stelligste volhoudt.

De terugkomst der in de diplomatieke kringen zoo bekende prinses *Lieven* te Brussel, laatstelijk uit Duitschland, maakt hier een der onderwerpen van de staatkundige gesprekken uit, bij hen welke het er voor houden dat Brussel de hoofdzetel der geheime Russische diplomatie is, waar de nabijheid van Parijs en Londen in staat stelt de berigten, per courier of in cijferschrift per telegraaf, tusschenkomst der Russische legatie te Berlijn, naar Warschau en Petersburg over te zenden.

Het bestuur der maatschappij van het kristallen paleis te Sydenham heeft besloten den entree-prijs des zaturdags doormiddags op een Engelschen schelling en des namiddags op drie ure van dien dag op een halven schelling te veranderen.

Volgens de laatstelijk openbaar gemaakte statistieke tabellen wegens de bevolking van het Vereenigd Koninkrijk, waren van de 100,000 geboren gemiddeld 33,939 personen beneden den leeftijd van 20 jaren, 46,176 beneden de 40 jaren, 62,002 beneden de 60 jaren, 90,618 beneden de 80 en 99,998 beneden de 100 jaren, zoodat van de 100,000 menschen slechts 2 hunnen honderdsten verjaardag hebben. In 1851 vond men 111 mannen en 208 vrouwen van dit betrekkelijk voorregt genoten hadden, onder welke er een was die 119 jaren telde. De gemiddelde levensduur in de drie Rijken is boven de 40 jaren, een merkbaar verschil naar gelang der woonplaats; in Surrey, bij voorbeeld, is hij 48, te Liverpool en in Manchester slechts 25 jaren.

Men schrijft uit St. Domingo aan een der Londensche bladen het volgende: Het Noord-Amerikaansche fregat *Columbia*, de schout bij nachts vlag voerende, is benevens een korvet en eene stoomboot in de haven van Sint Domingo verschenen en heeft vormelijk den afstand der haven van Samana met een deel van het aan de Vereenigde Staten grenzend grondgebied geëischt. Zoodra deze medegedeeld, hebben de Engelsche en Fransche Consuls onverwijld couriers naar Port au Prince afgezonden.

Met de *Asia* zijn berigten uit New-York tot 6 dezer ontvangen. Gedurende een Turnerbondsfeest der Duitschers te Philadelphia is een hevig gevecht ontstaan, waarin de politie zich mengde, maar met dit gevolg dat wederzijds wonden personen ernstig gekwetst werden. — Een aantal van nog betreurenswaardiger aard heeft te Newark plaats gegrepen. De Amerikaansche Protestantische Assemblée, die onlangs, ter bevordering van een liefdadig verband, ontstaan is, vierde het herinneringsfeest der eerste zitting van het Congres met een maaltijd en een optocht door de stad, aan welken ruim drieduizend menschen deel namen. Toen die processie eene der straten doorkruiste, werd zij met gejuil begroet en een der Protestanten werd een steen getroffen, terwijl, naar gezegd wordt, een naburige Roomsche Katholieke kerk verscheiden schoten gelost werden. De optocht drong nu in de kerk door, vernielde het altaar en alles wat verder het gebouw gevonden werd en wreekte zich op de wijze op het huis waaruit de eerste aanval geschied was. Door de bemoeijng der politie kon de processie zich op nieuw vormen en haren weg vervolgen. Aan beide zijden zijn verscheiden menschen gewond en gekneusd, maar dooden zijn er niet gevallen. De ontzetting is groot en algemeen.

Den zeekeupman *Hollins* is het bevel over de *Cyane*, met wien manschappen hij Greytown vernield heeft,

ontnomen, maar de Secretaris van Staat voor de marine geeft hem tevens de verzekering dat hij het volste vertrouwen bij dat departement blijft behouden.

In het noorden van Mexico duurt de opstand voort en het bevestigt zich dat de Insurgenten te Matamoras de Regeringstroepen verslagen hebben. *Carvajal* heeft zich op nieuw in het veld begeven en de opstandelingen zijn in het bezit van al de belangrijkste punten in Tamaulipos.

Een aanzienlijk gedeelte der stad Belize in Honduras is door brand vernield; de schade wordt op ongeveer honderdduizend ponden sterling begroot. — Het berigt der benoeming van den generaal *Concha* tot kapitein-generaal van Cuba gaf aldaar groot genoegen en eene hartelijke ontvangst toefde hem.

PARIS den 18 september.

In het Fransche Regeringsblad leest men het volgende in vele opzichten belangrijk artikel:

„Frankrijk plukt thans de vruchten van de loyale en vaste staatkunde, welke door den Keizer is gevestigd. In weerwil van het gebrek, de epidemie en den oorlog, is de nationale bedrijvigheid niet verflaauwd en is het openbaar crediet niet geschokt. Dank zij de wijze besluiten der Regering, zoo wel geschraagd door den moed en het vertrouwen des Lands, zijn de drie vreeselijke rampen, welke een volk kunnen treffen, behoudens altijd betreurenswaardige verliezen, teruggebracht tot den rang van voorbijgaande moeilijkheden. De epidemie heeft nagenoeg opgehouden; het gebrek heeft plaats gemaakt voor een overvloedigen oogst; de oorlog, onder gunstige voorteekenen begonnen, boezemt geen vrees meer in dan aan de eersucht welke dien heeft in het leven geroepen; weldra zullen de volkeren, getrouw aan het wachtwoord, te Parijs vereenigd zijn om deel te nemen aan den vreedzamen kamp der nijverheid en der kunsten.

„Welke wonderbare verandering is in de gemoederen zoowel als in den stand der zaken bewerkstelligd! Terwijl Frankrijk in Europa den hoogen rang weder innam die daaraan toekwam, zag het dat wantrouwen verdwijnen, waarvan de herinnering aan het verledene het ten voorwerp had gemaakt. Deze Natie, voor welke alle overige meenden zich te moeten wachten, is door eene ongedachte omkeering de hechtste steun der Europeesche orde geworden. Niet langer wenden de zwakke of bedreigde Staten thans hunne blikken naar het Noorden; en, nog meer verbazingwekkende zaak, de vrees welke Frankrijk inboezemde heeft opgehouden door de troonsbestijging van hem, wiens roemrijke naam die scheen te moeten gaande maken.

„Wat te Boulogne is gebeurd zegt meer dienaangaande dan een vloed van woorden. Op dezen oever, van waar *Napoleon* vijftig jaren geleden Engeland bedreigde en van waar hij tot de verovering van Duitschland uitging, zijn de Prins-Gemaal der Koningin van Engeland en generaal van alle Staten van Duitschland, als ook de Koning der Belgen en de Koning van Portugal, den erfgenaam van *Napoleon* komen bezoeken; zij zijn als bondgenooten, als vrienden, tegenwoordig geweest bij de manoeuvres van een leger, dat, door zijne tucht en zijne dapperheid, veel meer nog dan door de plaatsen waar het gelegerd is, het groote leger van het eerste Keizerrijk in het geheugen terug roept.

„Iedereen weet thans dat deze dappere soldaten alleen den vijand van de rust der wereld bedreigen; de gedenkwaardige woorden van Bordeaux, welke eerst onvereenigbaar schenen met de feiten, zijn voor allen eene onbetwistbare waarheid geworden; niemand twijfelt er aan of, met de aanleidingen tot verdeeldheid welke nog in Europa bestaan, met de zwakheid van sommige Staten en de wetteling van anderen, zoo Frankrijk geene voldoening ontvangen had door de herstelling zijner nationale Regering, zoo zijne krachten niet in eene bewakende en vaste hand vereenigd waren, zou het vraagstuk dat thans in het Oosten wordt beslecht het teeken geworden zijn tot een algemeenen oorlog; allen houden zich overtuigd dat een krachtadige en onverwijld oorlog het eenig middel was om den vrede op hechte grondslagen te herstellen; dat die oorlog, niet uit zucht tot verovering, maar tot aller eer en welzijn bevolen, niet ondernomen is alvorens Europa, door eene soort van groote onderlinge jury der Volken vertegenwoordigd, eenparig een vonnis tegen den schuldigen aanval had geveld, welks niet uitvoering haar tot schande gestrekt zou hebben.

„Frankrijk en Engeland konden voor de gevolgen hiervan niet terugdeinzen. Door de daad vereenigd zoo als zij het in den raad geweest waren, deelen de twee groote Zeemogendheden den roem van het krachtadig besluit, hetwelk de zekerheid van het tegenwoordige en den waarborg der toekomst uitmaakt.

„Gewis, de vriendnabuurschappelijke betrekkingen tusschen Engeland en Frankrijk dagteekenen niet van gisteren; lange jaren van rust, vooruitgang in beschaving, drukker onderling verkeer tusschen de beide Volken, hadden onzen eeuwenheugenden onderlingen haat reeds merklijk verzwakt; maar deze gelukkige verandering was eerder onder de hoogere klassen dan bij de volksmassa's ontstaan, en op verre na leverde de staat der zaken die broederlijke betrekkingen niet op, welke de beide Natien thans zoo naauw vereenigen.

„Men moet het Engelsch Gouvernement het regt doen wedervaren dat het niets gespaard heeft om die zoo

wenschelijke vereeniging te bespoedigen. Bij de eerste aankondiging der herstelling van het Keizerrijk, toen anderen nog aarzelden welke gedragingen zij volgen zouden, heeft Engeland niet gewaagd. Van zijner kant heeft de Keizer, door de geschiedenis onderwezen en getrouw aan het denkbeeld van zijnen Oom, die de rampen welke Engeland en Frankrijk zich door hunne verdeeldheden berokkend hadden, terwijl hunne eensgezindheid voor beider belangen en voor de zaak der menschheid zoo voordeelig geweest zou zijn, op zoo welsprekende wijze betreurd heeft, de tweede helft des eeuw der rampen willen besparen welke haren aanvang met verwoesting en rouw overdekt hebben.

„Dank aan de rondborstigheid die in de betrekkingen tusschen de beide Staten heeft voorgezet, heeft de staatkunde welke de wijsheid hun aanraadde gezegepraald, zonder dat een van beide iets van zijne belangen, zijne onafhankelijkheid of waardigheid heeft opgeofferd. De oude afkeerigheid heeft eensklaps voor wederkerige achting en vriendschap plaats gemaakt; de beleedigen der openbare dagbladen zijn door de zamenstemming van erkentelijkheid en bewondering opgevolgd; het verbond, thans niet meer alleen tusschen de Regeringen maar tusschen de Volken gesloten, is nu gegrondvest in het bloed dat hunne soldaten en hunne zeelieden gezamenlijk voor de zegepraal der edele zaak storten.

„Reeds hadden het overvoeren onzer troepen naar de Baltische Zee op de Engelsche vloot en de geestdrift door het bezoek des Keizers aldaar te weeg gebracht aan Europa getoond hoe naauw onze verbindtenis was. Het bezoek van prins *Albert* in het kamp van Boulogne en het geestdriftig onthaal dat hem daar is te beurt gevallen van de zijde onzer bevolkingen en onzer soldaten, hebben daarop als het ware plechtig het zegel gedrukt. De herinneringen der geschiedenis verhoogden nog de beteekenis der groote gebeurtenis; op de plaatsen zelve, welke roemrijk zijn geworden door onze vroegere oorlogen, scheen de vereeniging der beide Volken nauwer, de vergetelheid van het verledene meer volkomen.

„De oorzaken, welke deze verbindtenis hebben doen sluiten, zijn waarborgen voor haren duur, en de uitkomsten welke zij bereids heeft opgeleverd toonen genoegzaam wat men er van mag verwachten.

„Te Konstantinopel is een hattis-sheerif openbaar gemaakt, waarbij de vorming wordt bevolen van een speciaal comité belast om te waken voor de uitvoering van de Tanzimat in de geheele uitgestrektheid des Rijks; dit comité bestaat uit leden van alle godsdienstige genootschappen welke in Turkije bestaan, namelijk vijf Muzelmannen, vier schismatieke Grieken en Armeeniërs, drie Katholieken, ja zelfs één Jood. Dusdanig feit is zonder voorbeeld in het Ottomannische Rijk en zal ongetwijfeld den toorn verwekken der oude Turksche partij; doch de afkondiging van dezen hattis-sheerif, de instelling eener commissie welke in last heeft te waken voor de toepassing van het politieke charter des Rijks en in welke men niet alleen Christenen en een Jood toelaat, doch in welke de leden van deze verschillende godsdiensten te zamen talrijker zijn dan de Muzelmannen zelve, dusdanig feit is zeker opmerkelijk en bewijst in hoedanige mate de denkbeelden van vooruitgang, beschaving en gewetensvrijheid in het Oosten veld winnen. Bij denzelfden hattis-sheerif wordt ook het jagen naar winsten door de openbare ambtenaren ten ernstigste gelaakt.

„Een besluit, dat door het Spaansche officiële dagblad van den 14 dezer openbaar is gemaakt, heeft eenige sensatie verwekt; daarbij wordt namelijk de vereeniging der monniken van St. Jerome afgeschaft, welke door het vorige Kabinet in het paleis van het Escorial was gevestigd. Sommigen zien in dit besluit het voortteeken van eene hervorming in de wetgeving wat de monnikenorden in Spanje aanbelangt.

„Volgens telegrafisch berigt uit Madrid van den 16 dezer, zou de Koningin zich den volgenden dag op het Koninklijk verblijf van het Pardo vestigen en bleef het in de Spaansche hoofdstad rustig.

Eene andere telegrafische dépêche uit Madrid van den 16 dezer deelt nog het volgende mede: „Het officiële dagblad zal morgen de benoeming mededeelen van den generaal *Zabala* tot kapitein-generaal van Castilië, en die van den generaal *San Miguel* tot inspecteur der kavalerie. De generaals *Lersundi* en *Turron* zijn te Madrid aangekomen. De politie is overgegaan tot het onderzoeken van een hôtel, waar men veronderstelde dat de heer *Soubé*, de Noord-Amerikaansche gezant bij het Spaansche Hof, zich bevond.

KEULEN den 19 september.

De beroemde *Alexander von Humboldt* vierde den 14 dezer te Berlijn zijnen 85sten verjaardag. Zijne lichaams- en geestvermogens blijven nog onverzwakt en met onafgebroken ijver blijft hij zich aan de wetenschap toewijden.

„De Westersche Mogendheden zetten zoowel te Berlijn als te Wenen hare pogingen tot het sluiten van een naauwer verbond met Oostenrijk en Pruisen ijverig voort en hebben, naar men zegt, ook voorstellen in gelijken zin aan de kleinere Duitsche Hoven gedaan, maar tot hertoe schijnen de Oostenrijksche en Pruisische Regeringen nog niet gezind hare onzijdige stelling op te geven en in dien geest zal ook het Bondsbesluit vermoedelijk wel uitvallen, naardien Oostenrijk zich voor-

